

Němci dělají jen velké chyby. My se od nich radostně učíme – energetický expert Ivan Noveský

Ivan Noveský
energetický expert

Velkou chybou Němců, kterou nyní přiznal i německý kancléř Merz, bylo zbavení se jádra. Ale i uhelných elektráren, upozorňuje energetický expert Ivan Noveský. A Česká republika, podle jeho názoru, německou chybu opakuje a napodobuje.

Podle čeho soudíte, že pouze opakujeme německé chyby?

Vlastně máte pravdu, neučíme se, spíše jsme přejali jejich filosofii zničení vlastní energetiky. Němci se úspěšně dokázali zbavit všech svých jaderných elektráren a většiny uhelných elektráren, a teď nad tím začínají plakat. My jsme si v roce 2014 svévolně zastavili tendr na dostavbu dvou bloků v JE Temelín, které měly být uvedeny do provozu již v roce 2025.

A nyní pokračujeme v likvidaci energetické bezpečnosti. Pokud se dle vyjádření ČEPS může v roce 2027 zastavit celá elektrárna Počerady, teplárna Kladno a většina elektrárny Chvaletice společnosti Sev.En, máme obrovský problém. A za rok či dva budeme plakat, jací že jsme to byli idioti, stejně jako dnes pláčou Němci.

Proč? Vždyť se v médiích tvrdí, že lze nahradit tyto uhelné elektrárny plynovými elektrárnami?

Je nutné zdůraznit, že elektřina v těchto konkrétních uhelných elektrárnách společnosti Sev.en se vyrábí za 0,14 Kč/kWh, což je dokonce laciněji než 0,24 Kč/kWh z výroby v jaderných elektrárnách společnosti ČEZ. Problémem ale je, že k ceně 0,14 Kč/kWh nyní

musíme připočítávat speciální bruselskou daň na cenné papíry, tzv. povolenky CO₂, ve výši 1,94 Kč/kWh. Tedy celkem Sev.en vyrábí elektřinu za 2,08 Kč/kWh. Oproti tomu elektřina z plynových elektráren patří tradičně mezi nejdražší, hned po elektřině z občasných, tzv. obnovitelných, zdrojů.

Počkejte, jak to myslíte, patřila? Ona se mezitím zlevnila výroba elektřiny z plynu?

Bohužel, právě naopak. „Díky“ speciální americko-izraelské operaci v Perském zálivu došlo k významnému zdražení zemního plynu v Evropě. Zatímco ještě minulý měsíc se pohybovala cena zemního plynu kolem 30 Euro/MWh, nyní se pohybuje kolem 50 Euro/MWh. Proto se původní cena výroby elektřiny z plynu 2,14 Kč/kWh, z toho za povolenky CO₂ 0,70 Kč/kWh, zvýšila celková cena elektřiny na 3,18 Kč/kWh, což je opticky skoro tolik, jako cena elektřiny z větráků v aukcích nyní probíhajících na Ministerstvu průmyslu a obchodu (MPO) ČR.

Jak to myslíte, opticky skoro tolik? Znamená to snad, že cena elektřiny z větrných elektráren, jak se lidově říká „větráků“, je nižší?

Opticky proto, že srovnáváme nesrovnatelné. Pokud chceme srovnávat skutečné náklady na výrobu, musíme k prodejní (a tedy v podstatě výrobní) ceně elektřiny z větráků připočítat náklady na stabilizaci sítě, např. na drahá bateriová úložiště, která vydrží cca 8 až 10 let, a další náklady na distribuci apod., které podstatně zvýší skutečnou cenu pro spotřebitele. To je ale nevýhoda občasných, tzv. obnovitelných, zdrojů elektřiny, které vyrábějí ze slunce či z větru pouze pokud zrovna svítí a fouká. Zcela bez ohledu na to, zda je elektřiny momentálně přebytek či nedostatek, a protože síť musí být stále stabilní, musí se zálohovat, většinou fosilními palivy, tj. plynem a uhlím nebo aspoň bateriemi.

Při objektivním srovnání „holých“ výrobních cen, tj. bez povolenek, bez stabilizace sítí apod., vychází nejlaciněji elektřina z uhelných elektráren Sev.en (0,14 Kč/kWh), pak z jaderných elektráren ČEZ (0,24 Kč/kWh), z uhelných elektráren ČEZ (0,41 Kč/kWh) a z paroplynových elektráren ČEZ (2,47 Kč/kWh). Suverénně výrobně nejdražší jsou ale občasně (obnovitelné) zdroje. Ze stávajících větrníků stanovil ERÚ na rok 2026 výkupní (výrobní) cenu na 2,91 Kč/kWh. A MPO ve své aukci na velké větrníky nad 1 MW výkonu z prosince 2025 tuto cenu zvýšilo až na 3,20 Kč/kWh. Favority ve výši výkupních (výrobních) cen jsou ale velké solární elektrárny z roku 2010, ze kterých se vykupuje elektřina za 16,69 Kč/kWh.

Ostatně proto platí český stát z našich daní ročně 28 miliard Kč dotací na solární elektrárny. Tolik tedy k opakovaným dezinformacím o laciné obnovitelné elektřině.

Ale důležité přece je, pokud pomíneme cenu, že můžeme dnes klidně nahradit ty uhelné zdroje plynovými zdroji?

A to je další dezinformace. Problém je totiž v tom, že tyto dvě elektrárny spol. Sev.en se mají v podstatě nevratně zničit již v roce 2027, k čemuž je, bohužel, odsoudila státní společnost ČEPS. Co bude v roce 2028 a dále, to nikdo neřeší. Možná proto, že Piráti vědí, že elektřina je přece v zásuvkách, proč by tedy měly fungovat nějaké uhelné elektrárny?

Ostatně i mnoho dalších tzv. energetiků, kteří ale rozhodují, se domnívá, že elektřina se vyrábí na burze a není tedy problém si ji tam kdykoliv koupit.

Asi proto Fialova vláda odsoudila k zániku ostatní uhelné elektrárny v roce 2033. Přitom první velké paroplynové elektrárny se, při velmi idealistickém pohledu, možná podaří uvést do provozu v roce 2031, pokud se do nich sežene dostatek pravidelných dodávek plynu za trochu přijatelnou cenu. A jeden blok jaderné elektrárny Dukovany v roce 2036, pak někdy možná i další bloky. Co ale bude mezi tím?

Četl jsem různá vyjádření, že Česká republika může nahradit uhelné elektrárny velkými větrnými elektrárnami a velkými solárními elektrárnami...

To je krásná pohádka. Bohužel jí může uvěřit pouze nějaký fanatický zelený ideolog. Opravdu může soudný člověk uvěřit tomu, že lze beztestně nahradit stabilní a laciné výroby elektřiny z uhlí občasnými a velmi drahými zdroji přímo závislými na tom, jestli náhodou fouká dost, ale nesmí foukat moc, nebo zda náhodou svítí Slunce? Ony totiž přírodní a fyzikální zákony stále ještě vítězí nad ideologií zelených fanaticů.

K nevíře je proto i aktuální tvrzení šéfa Pirátů, že stavby čtvrt kilometru vysokých hlučících a blikajících oblud, likvidujících krajinu a přírodu v ČR, blokují místní obyvatelé a proruští dezinformátoři pouze proto, aby se zachoval 40% podíl výroby elektřiny z českého uhlí. Opravdu se může někdo trochu přičetný domnívat, že Sev.en a ČEZ a další výrobci elektřiny z uhlí, jsou v ruských rukách a že proto se brání větrníkům?

Nebo je někdo zainteresován v pětikoaličním projektu *větrného tunelu*?

I některá vyjádření bývalých i současných politiků tomu, bohužel, nasvědčují. Jak může nějaký zodpovědný politik prohlásit, že se schválí tzv. akcelerační zóny a s obcemi a městy se nikdo nemusí bavit? Jak může nějaký politik vůbec uvažovat o tom, že v rozporu s nařízením EU RED3, si klidně nechá schválit akcelerační zóny na zemědělské půdě a navíc v těsném sousedství obytných domů? Nepřipravila si náhodou pětikoalice *dotační větrný tunel*, jako perfektní náhradu za končící dotační solární tunel? Existují dokonce případy, kdy politici s investory, v honbě za vidinou 20 až 25 let jistého čerpání miliardových dotací, klidně navrhnou obří větrníky před zdravotnické zařízení a ohrozí pacienty nejen na zdraví, ale doslova i na životě.

Ale proč některé obce souhlasí s výstavbou velkých větrníků na svém území?

Dobrý dotaz, ale ne na mě. Opravdu nevím, který starosta či zastupitelstvo se nechali korumpovat a který starosta či zastupitelstvo pouze uvěřili pohádkám o prospěchu obce z občasně výroby tzv. zelené elektřiny. Obecně ale platí, že pokud starosta a zastupitelstvo mají čisté svědomí, nebojí se plně informovat občany o nabídkách investorů.

A je potom pouze na rozhodnutí občanů, zda obec přijme nabídku financí pro obec a bude riskovat trvalé poškození krajiny a zdraví a pohody občanů, či nikoliv. Některé menší předlužené obce ty peníze vidí jako východisko z dluhů. Ale většinou se nikdo nezamyslí nad tím, že již sama výstavba obrovských monster bude znamenat např. devastaci

obecních komunikací a přilehlých polností. Kdo má dnes představu o tom, co udělá s obcí a okolím 200 až 300 nákladních vozů na jeden větrák, co udělá řádově 80 domíchávačů každodenně přijíždějících na stavbu a dalších 1000 až 1500 jízd těžkých nákladních vozidel, atd. Obec si zpravidla nemá šanci domyslet, že „lehce“ získané peníze od investora (pokud vůbec budou) nakonec ani nemusí stačit na opravy obecních komunikací po výstavbě, a za 20 či 25 let na likvidaci tisíců tun těžkých větrníků, pokud jednoúčelová společnost investora „náhodou“ zkrachuje.

Čím tedy lze v současné době nahradit uhelné elektrárny?

Dnes bohužel ničím. Proto nelze českou soustavu dále destabilizovat odpojováním stabilních uhelných zdrojů z tuzemského uhlí! Nelze dále destabilizovat soustavu a donekonečna zdražovat elektřinu připojováním dalších velkých občasných zdrojů. A nelze ani slušně komentovat „myšlenku“, že si 40 % chybějící elektřiny z uhlí prostě odněkud dovezeme. To můžeme dopadnout jako Kuba, které kvůli americké blokádě chybí elektřina. Ale na Kubě je alespoň stále teplo, na rozdíl od ČR.

Musíme urychlit výstavbu jaderných zdrojů, dokud funguje Škoda jaderné strojírenství, která vybuodovala 24 kompletních reaktorů. Musíme si zajistit stabilizaci soustavy trvalými velkými přečerpávacími vodními elektrárnami, pro které máme příhodné přírodní podmínky. Stabilizačním prvkem jsou také paroplynové elektrárny, pokud se je podaří včas postavit a zajistit pro ně plyn. Určitě nestačí na stabilizaci soustavy dočasné a drahé baterie. Musíme také doufat, že se podaří dostat do rutinního provozu malé modulární reaktory (SMR). Do té doby, tedy cca do roku 2038, musíme zajistit fungování uhelných elektráren, které jsou, spolu s jadernými elektrárnami, základem energetické bezpečnosti České republiky.

AUTOR: Jan Procházka

[ZDROJ](#)